

DALSTUNET BARNEHAGE

ET TRYGT OG GODT BARNEHAGEMILJØ

Utarbeidet høsten 2024

Innholdsfortegnelse

Et trygt og godt barnehagemiljø	2
<i>Planen er forankret i sentrale styringsdokumenter</i>	<i>2</i>
Pedagogisk praksis	3
Ansattes ansvar	4
Aktivitetsplikt § 42	5
<i>Barnehageloven kapittel 8, Psykososialt barnehagemiljø</i>	<i>5</i>
Aktivitetsplan	6
<i>Skjema ved hendelser der barn blir krenket</i>	<i>8</i>
<i>Aktivitetsplan for det videre arbeidet</i>	<i>9</i>
Bibliografi	10

Et trygt og godt barnehagemiljø

Det er i Nordre Follo kommune utarbeidet en handlingsplan for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø. Denne planen gjelder for alle barnehager både kommunale og private, her under også Dalstunet barnehage. Det er tatt utgangspunkt i kommunens arbeidsdokument [«Plan for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø»](#), i utarbeidelse av vårt eget dokument, og det vil derfor være noe gjentakelse av dette dokumentets innhold.

Planen er forankret i sentrale styringsdokumenter

Barnehagens pedagogiske arbeid skal fremme et trygt og godt barnehagemiljø, og være forankret i gjeldende styringsdokumenter

FN barnekonvensjon for å ivareta barns grunnleggende menneskerettigheter.

Barnehagelovens § 1 og kapittel VIII, psykososialt barnehagemiljø.

§ 1 Formål.

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikten).

§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn.

Rammeplan for barnehage, 2017, s 11.

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette».

Kommuneplan for Nordre Follo kommune 2019-2030, s 12

«En trygg oppvekst gir grunnlag for et godt liv. Barn og unge skal føle seg inkludert, delta aktivt og ha mulighet til å utfolde seg. Et godt liv handler gjerne om god fysisk og psykisk helse, deltakelse i samfunnet og det å føle tilhørighet».

Kvalitetsmelding oppvekst 2020-2023, s 47

«Trygt barnehagemiljø og inkluderende fellesskap handler om at alle barn skal oppleve at de har en naturlig plass i fellesskapet. De skal føle seg trygge og kunne erfare at de er betydningsfulle, og at de får medvirke i utformingen av sitt eget tilbud»

Barnehagenes satsningsområder og planer

«Alle barnehagene i Nordre Follo har jobbet godt med å fremme et trygt og godt barnehagemiljø i flere år. Vi har brukt Æ E MÆ for å forebygge mobbing og sikre inkludering i barnehagen. Dette grunnlaget tas med videre i utvikling-og implementeringsarbeidet for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø og imøtekomme barnehagelovens krav» (Nordre Follo kommune, 2021, s. 4).

Pedagogisk praksis

Barnehagen må jobbe med verdier, kultur, normer og holdninger, slik at personalet får kunnskap om barnehagelovens kapittel 8, psykososialt barnehagemiljø, for å sikre at barna får trygge og gode opplevelser i barnehagen. God pedagogisk praksis skapes blant annet ved å:

- Personalet har felles mål og retning for det pedagogiske arbeidet.
- Jobber systematisk og bevist over tid, for å få eierforhold og felles forståelse av vår pedagogiske praksis.
- Vi tar i bruk observasjon-og refleksjonsverktøy for å bli bevisst våre egne holdninger og verdier, kultur, væremåte og etiske avgjørelser.
- Våger å stille spørsmål og ha et kritisk blikk på egen praksis.
- Vi undrer oss sammen og gi tilbakemeldinger til hverandre i det daglige arbeidet, for å ha en trygg og åpen tilbakemeldingskultur, preget av respekt.

Systematisk observasjon i barnehagen er viktig for å se enkeltbarn, barns adferd, barngruppen og gruppedynamikken. Det er ALLE ansattes ansvar å fange opp de barna som er spesielt utsatt.

Gjennom refleksjon skal personalet jobbe med å avdekke bevisste eller ubevisste holdninger hos hverandre, for å oppdage holdninger og handlinger (pedagogisk grunnsyn) som kan skape ulikheter og forskjeller i barnehagen. Dette kan personalet gjøre ved å stille spørsmål, reflektere, vurdere, dokumentere og kartlegge sammen om personalets pedagogiske grunnsyn.

Hvordan våre lekemiljøer ser ut og hvilke lekematerialer vi tilbyr er viktig i arbeidet med å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn.

Rammeplanen sier at: «Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi barna allsidige bevegelseserfaringer. Personalet skal utforme det fysiske miljøet slik at alle barn får muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter, og slik at leker og materiell er tilgjengelig for barna».

Videre sier rammeplanen at: «Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barngruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Ansattes ansvar

Det er de ansattes ansvar å fremme et trygt og godt barnehagemiljø. Trygghet, tillit, trivsel og tilhørighet er fire viktige faktorer i et barns liv. For å fremme et trygt og godt barnehagemiljø for ALLE barn, må de ansatte ha fokus på:

- Være til stede og aktive i barns lek, aktiviteter og samtaler med alle barn.
 - Være tydelige, interesserte, åpne, varme, sensitive, inkluderende, lydhøre og anerkjennende i kommunikasjonen i kommunikasjon og samspill med barn og de andre voksne.
 - Anerkjenne og gi positiv oppmerksomhet på ønsket adferd.
 - Legge til rette for aktiviteter, lek og positive opplevelser som fremmer gode relasjoner.
 - Lytte og observere for å fange opp hvordan barna har det.
 - Veilede og ta barnas opplevelser på alvor.
 - Sikre at alle barn får tilrettelegging og hjelp til å mestre lekeregler, samhandlingsformer og regulering av følelser.
 - Bruke humor, latter, glede og være raus for å skape en god atmosfære.
 - Støtte, berike og delta i barns lek og aktiviteter.
- (Nordre Follo kommune, 2021, s. 7)

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. barnehageloven § 46» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).

Aktivitetsplikt § 42

Barnehageloven kapittel 8, Psykososialt barnehagemiljø

Barns trivsel, er voksnes ansvar!

ALLE ansatte skal jobbe forebyggende og holdningsskapende for å forhindre at barn opplever krenkelser. ALLE ansatte har et egent ansvar for å gripe inn om uønskede hendelser oppstår.

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

- Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.
- Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

- Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.
- Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller.
- Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.
- Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.
- Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak

Aktivitetsplan

De ansatte er pålagt å utarbeide en aktivitetsplan når det oppdages gjentakelse av uønsket handling. Ved skriftliggjøring vil en aktivitetsplan blir mer oversiktlig, slik at oppfølging blir mulig. Når det har blitt utarbeidet en aktivitetsplan, skal aktivitetsplanen fortløpende vurderes og dokumenteres slik at det er mulig å justeres tiltak underveis.

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette».

En aktivitetsplan skal følge barnehagelovens innhold:

1. Mål- hvilke problemer skal tiltaket løse?
(Beskriv her hvordan barnet og/eller foreldrene opplever barnehagemiljøet, bakgrunnen for opplevelsen og hvilke opprettholdende faktorer til barnets utrygghet/ mistrivsel som er avdekket. Ta hensyn til hvilke behov, ønsker og interesser har barnet, og hvordan blir dette påvirket av barnets identitet, nære relasjoner, og eventuelle sårbarheter barnet har (barnets beste).
2. Barnehagens undersøkelser av saken:
Beskriv kort her hvilke undersøkelser som er gjennomført for å komme frem til problembeskrivelsen over, og som er bakgrunnen for valg av tiltak. Husk at undersøkelser bør dokumenteres i egne dokumenter, slik som logger, referat fra barnesamtaler og eventuelle møter og samtaler med foreldrene.
3. Barnets synspunkter om planen og tiltakene:
Beskriv her hvordan barnet har fått/får mulighet til å komme med sine synspunkter om denne planen og tiltakene.
4. Metode- Hvilke tiltak har barnehagen planlagt
5. Tidspunkt- når skal tiltakene gjennomføres?
6. Ansvar- hvem skal gjennomføre tiltakene?
7. Tidspunkt- Når skal tiltakene evalueres?
8. Avslutte- når målene er nådd, tiltakene som er gjort har gitt effekt.

Tiltak, gjennomføring og evaluering:

[Det bør settes inn tiltak på flere nivåer, både på individ-, gruppe- og barnehagenivå]

Beskrivelse av tiltaket	Hvorfor tiltaket er egnet (<i>sett opp mot problembeskrivelsen og hva som er til barnets beste</i>)	Hvem som skal gjennomføre tiltaket	Når tiltaket skal gjennomføres	Når tiltaket skal evalueres

Evaluering av tiltaksplanen

[Beskriv her hvordan denne tiltaksplanen har blitt evaluert, hvordan tiltakene har fungert, om det er det behov for endringer i planen eller å innføre nye tiltak? Hvordan er barnet og foreldrene involvert?]

Skjema ved hendelser der barn blir krenket

Dato for hendelse:	
Avdeling barnet går på:	
Barnets navn:	
Opplysninger gitt av:	
Dato eller periode da krenkelse har skjedd:	

1. Plikt til å følge med**Beskriv situasjonen, eller uroen du har**

Gjelder uroen barnet, foreldrene, ansatte eller andre?

Hva har skjedd?

Hvordan oppstod uroen?

Beskriv observasjonen som ga grunn for uro:

2. Observasjon -beskrivelse av hendelse:

- Av barn i lek
- Av barn i gruppe
- Av barn i samspill med voksne

3 Plikt til å varsle

Varslingsdato:

Ble varslet hørt? Ikke hørt?

4. Plikt til å undersøke.**Hvordan kan dette undersøkes nærmere?**

Hva vites om barnets familiesituasjon og sårbarhet rundt dette?

Hvem bør involveres videre:

- Samtale med de som er involvert eller vet noe om saken.
- Samtale med foresatte.
- Samtale med aktuelle ansatte:

5. Plikt til å sette inn tiltak

Kort beskrivelse av det som må gjøres videre:

Hvem gjør hva?

Lager tiltaksplan, samtaler ol

Aktivitetsplan for det videre arbeidet

Hva er ønsket mål?	
Mål: • Hvilke problem skal løses? • Hva er målet med tiltaket?	
Hvilke tiltak skal barnehagen gjøre? • På individuelt nivå • Gruppenivå • Barnehagen nivå	
Ansvar: • Hvem har ansvar for gjennomføringer av tiltak?	
Tidsperspektiv: • Når starter tiltaket • Hvor lenge skal det vare	
Evaluerings: • Når skal tiltaket evalueres?	

Dato:

Aktivitetsplan er utarbeidet av: _____

Presentert for, og forstått:

Dato:	Underskrift pedagogisk ansvarlig:
Dato:	Underskrift foresatte:
Dato:	Underskrift styrer:

Bibliografi

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehager*. Oslo: Utdanningsdirektoratet.

Nordre Follo kommune. (2021, 5 5). *Nordre Follo kommune*. Hentet fra Plan for å fremme et trygt og godt barnehagemiljø: https://www.nordrefollo.kommune.no/globalassets/nordre-follo/tjenester/barnehage/_plan_for_a_fremme_et_trygt_og_godt_barnehagemiljo_2024.pdf